

**28 . 6 . 1966 Tarihli ve 766 Sayılı Tapulama Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu.
(1/186)**

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : K.K.T.D. 18/101-1002/03513

2 Nisan 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 31.3.1982 tarihinde kararlaştırılan «28.6.1966 Tarihli ve 766 Sayılı Tapulama Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğinin yapılmasına arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

GEREKÇE

766 sayılı Tapulama Kanununun 75 nci maddesi uyarınca Tapulama Hâkimi ve diğer görevlilerin bu kanun gereğince birliklerde yapacakları oturum, keşif ve tatbikatlarda iş sayısına bakılmaksızın 6245 sayılı Harçlar Kanununun 50 nci maddesine göre Bütçe Kanunu ile tespit edilen cetvellerde belirtilen yevmiyeler tazminat olarak verilmektedir.

Diğer mahkemelerde çalışan hâkim, cumhuriyet savcısı vesair görevlilerin alacakları tazminatla ilgili 2244 sayılı Kanunla değiştirilen 492 sayılı Harçlar Kanununun 34 ncü maddesinde ise, her iş için birinci derece Devlet memurunun aldığı geçici görev yolluğunun kanunda belirtilen oranının yol tazminatı olarak ödeneceği açıklanmıştır.

Tapulama mahkemesi ve diğer mahkemeler arasındaki bu değişik düzenleme, tapulama mahkemesinde çalışanların mağduriyetlerine ve bu nedenle de haklı yakınmalara sebebiyet vermektedir. Yeni düzenleme ile keşif tazminatları arasındaki farklılığın kalkması amaçlanmaktadır. Birlik merkezinde oturum açılmasında da dava adedine bakılmaksızın her gün için tek tazminat verilmesi esası getirilmektedir. Diğer taraftan birlik merkezinde ilk duruşmanın açılmasından ve mahkemece resen keşif yapılmasından sonra; tarafların itirazı üzerine yeniden keşfe karar verilmesi halinde, lüzumlu masrafların keşfi talep eden tarafından yatırılması sağlanmak suretiyle davayı sürüncemede bırakmak maksadına yönelik kötü niyetli itirazların ve bundan ötürü Hazineye yük getirilmesinin önlenmesi yoluna gidilmiştir.

TC
Danışma Meclisi
Adalet Komisyonu
Sayı : 255

7 Nisan 1982

Konu : Komisyon görüşünün bildirilmesi Hk.

BÜTÇE - PLAN KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiş bulunan 28.6.1966 tarihli ve 766 sayılı Tapulama Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında Başkanlıkça Komisyonunuz görüşünün alınması uygun görüldüğünden İhtüzüğün 33 ve 36 ncı maddeleri gereğince tasarı hakkındaki görüşlerinizin Komisyonumuza bildirilmesini saygılarımla rica ederim.

Rıfat BAYAZIT
Adalet Komisyonu Başkanı

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

TC
Danışma Meclisi
Bütçe - Plan Komisyonu
Esas No. : 1/186
Karar No. : 44

26 Mayıs 1982

ADALET KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

İlgi : 7 Nisan 1982 gün ve 255 sayılı yazınız,

İlgi yazınızda «28.6.1966 tarihli ve 766 sayılı Tapulama Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı»nın Komisyonunuzda incelendiği, ancak İhtüzüğün 33 ve 36 ncı maddeleri gereğince Komisyonumuzun görüşüne ihtiyaç duyulduğu bildirilmektedir.

Adı geçen tasarı, Komisyonumuzun 11 Mayıs 1982 günlü 56 ncı Birleşiminde Hükümet yetkililerinin de katılımıyla görüşülmüş ve bu görüşmeler sonucunda 1 nci maddenin aşağıdaki biçimde düzenlenmesi uygun görülmüştür.

«Tapulama Hâkimi ve diğer mahkeme görevlilerine, keşif ve tatbikatlarda 492 sayılı Harçlar Kanununun 34 ncü maddesindeki esaslara göre yol tazminatı verilir. Birliklerde bu Kanun gereğince yapılacak duruşmalar da ise, her gün için dosya adedine bakılmaksızın yukarıda belirtilen miktarda yol tazminatı ödenir. Tapulama Hâkimi ve bu mahkemenin diğer görevlileri hakkında Harcırah Kanununun 50 ncı maddesi hükmü uygulanmaz.»

Turgut KUNTER
Başkan

Tandoğan TOKGÖZ
Başkanvekili

Cemil ÇAKMAKLI
Sözcü

Tülay ÖNEY
Kâtip

Yavuz ALTOP
Üye

Fuat AZGUR
Karşı oy yazım eklidir
Üye

Muhsin Zekai BAYER
Üye

Orhan BAYSAL
Üye

Ahmet Senvar DOĞU
Üye

Akif ERGİNAY
Üye

Azmi ERYILMAZ
Üye

Abdurrahman Ali GİRMEN
Üye

İbrahim GÖKTEPE
Üye

Özer GÜRBÜZ
Üye

Turhan GÜVEN
Söz hakkım mahfuzdur
Üye

Beşir HAMİTOĞULLARI
Üye

Necmettin NARLIOĞLU
Üye

Nazmi ÖNDER
Üye

Muzaffer SAĞIŞMAN
Üye

Ahmet SAMSUNLU
Üye

Dündar SOYER
Üye

A. Lâmi SÜNGÜ
Üye

İbrahim ŞENOCAK
Üye

Cahit TUTUM
Üye

Şadan TUZCU
Üye

Bahtiyar UZUNOĞLU
Üye

Osman YAVUZ
Üye

Karşı Oy Yazısı

Sayın Eryılmaz'ın, Komisyonumuz çoğunluğunca kabul edilen önergesi sonucu, madde metninden; «itiraz üzerine yeniden keşfe karar verildiğinde, lüzumlu masraf keşfi talep eden tarafından yatırılır» hükmü çıkarılmış olmaktadır.

Halbuki tasarının anaamacı bu hükümde yatmaktadır. Bu hüküm maddede yer almadığı takdirde, Tapulama Kanununun 75 nci maddesinin 1 nci fıkrası dolayısıyla, itiraz ve tekrarlanan keşif taleplerinin masrafları her seferinde Bütçeden karşılanmış olacaktır. Bu husus hem tasarının anaamacına, hem Harçlar Kanununun bu gibi masraflarla ilgili 34 ncü maddesine, hem de Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun konuyu düzenleyen 414 ve müteakip maddelerine ters düşmektedir.

Bu nedenlerle çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Fuat AZGUR

Adalet Komisyonu Raporu

TC

Danışma Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/186
Karar No. : 52

27 Mayıs 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gündemine aldığı 766 Sayılı Tapulama Kanununun 75 nci maddesinin 5 nci fıkrasının değiştirilmesine ilişkin kanun tasarısının görüşülmesi sırasında Komisyonumuz, kanunun bütçe ile sıkı ilişkisi nedeniyle, öncelikle Danışma Meclisi Bütçe - Plan Komisyonundan görüş istemiş ve Devlet, Adalet, Maliye bakanlıkları temsilcileri ile Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü görevlisinin açıklamalarını dinlemiştir.

Bütçe - Plan Komisyonundan gelen 26 . 5 . 1982 gün ve 1/186-44 sayılı raporda, bir üyenin karşı oyu ile, tasarının 1 nci maddesinin son cümlesinin metninden çıkarılması görüşü açıklanmaktadır.

Komisyonumuzdaki görüşmelerde konu üç yönden ele alınmıştır.

1. Değişikliğin Gerekliliği Yönünden :

Gördükleri işin gereği dava sırasında yaptıkları keşif veya uygulama nedeniyle hâkim, savcı ve öteki görevlilere, yerlerinden ayrılmaları halinde, yol tazminatı ödenmektedir. Bu ödemeyi 492 sayılı Harçlar Kanunu düzenler. Anılan Kanunun 2244 sayılı Kanunla değiştirilen 34 ncü maddesine göre hâkime birinci derece devlet memurunun aldığı geçici görev yolluğunun belli oranı yol tazminatı olarak verilmektedir. Yeni Danıştay Kanununun 104 ncü maddesi de Bölge İdare Mahkemeleri uygulaması açısından aynı esas benimsemiştir. İdarî davalarla vergi mahkemelerindeki davalarda da hâkim ve öteki görevlilere aynı esas üzerinden yol tazminatı ödenmektedir.

Oysa ki, sadece tapulama işlerini düzenleyen 766 sayılı Tapulama Kanununun yürürlükte 75 nci maddesi tapulama hâkimi ve görevlilerine ödenecek yol tazminatı hakkında 6245 sayılı Harcırah Kanununun 50 ncü maddesine yollama yapmaktadır. 766 sayılı Kanun özel kanun niteliğinde olduğundan genel nitelikteki Harçlar Kanununun değişik 34 ncü maddesini tapulama alanında uygulama imkânı bulunmamaktadır.

İdarî yargı açısından, idare ve vergi mahkemelerindeki uygulamada öteki mahkemelerle paralellik yenice düzenlenen özel hükümlerle sağlanmıştır. 766 sayılı Kanunun 75 nci maddesinin değiştirilmesi ile aynı paralellığın tapulama davaları için de sağlanması gerekmektedir. Tasarının bu amacı yerinde görülmüş ve Komisyonumuzca benimsenmiştir. Mahkemelerde yol tazminatı uygulanmasından tapulama hâkimlerini hariç bırakmanın hiçbir haklı ve geçerli nedeni yoktur. Ayrıca, tapulamanın günümüzdeki önemi, tapulama davalarının çokluğu, bu alanda tecrübeli hâkimlerin görevlendirilmesinin yararı değişikliği gerektiren önemli nedenlerdir.

2. Tazminatın Sınırlandırılması Yönünden :

Tasarı her iş için ayrı yol tazminatı verilmesini önermektedir. Konu Komisyonumuzda etraflıca tartışılmıştır.

Bir görüşe göre, tapulama hâkimi her davada ilk duruşmayı birlik merkezinde yapacak ve her davada bir veya birkaç defa taşınmazın bulunduğu yere gelerek keşif, uygulama yapacak ve çok defa tanıkları burada dinleyecektir. Birden fazla iş için aynı yöreye gittiği hallerde her iş için hâkime ayrı tazminat ödenmesi Hazinenin zararını gerektirecek ve ona çok yüksek yol tazminatı sağlayacaktır. Sonuçta tapulama hâkimleri öteki hâkimlerden açık şekilde avantajlı duruma geleceklerdir. Bu adaletsizliği önlemek için ödenecek günlük tazminata iş sayısına göre sınır koymak gereği düşünülebilir.

Tazminata günlük iş sayısı ile tavan konduğu taktirde hâkim, gereksiz keşif ve incelemelere karar verecek ve davaların uzamasına neden olacaktır. Bu yüzden Komisyonumuz bu görüşe iltifat etmemiştir.

Hâkimin yapacağı keşif sayısı ne olursa olsun alacağı tazminata aylık azamî tavan koymakla dahi adaletsizliğin önlenemeyeceği açıktır.

Bu halde azamî aylık tavana ulaşan hâkim o ay keşif yapmayacak, bu ise işin uzamasına neden olacaktır.

Komisyonumuz oybirliği ile şu görüştedir : Konu yakından incelenmelidir.

Hâkimin her iş için ayrı tazminat alması adaletsizlik yaratmaz. Davalara sürat kazandırır.

Tapulama keşif ve incelemelerinde, işin ve memleketimizin sosyal şartlarının gereği, hâkim öteki davaların hâkimlerinden daha aktif olmak zorundadır. Genellikle uygulamada hâkim keşif yerine gelip bilirkişilere işi anlatarak tutanağı düzenlemekle yetindiği halde, tapulama davalarında mahallî bilirkişilerin isabetle belirlenmesi, onlara işin anlatılması, incelemelerinin yönetiminin belirlenmesi, tanıkların beyanlarının davayı açıklayacak biçimde alınması, bilirkişilerin sözlü kanaatlerinin gereken biçimde tutanağa geçirilmesi hâkimin bizzat yapması gereken işlerdendir. Bu nedenle bir günde haddinden fazla keşif yapılması fiilen imkânsızdır. İh-malkâr ve sathi keşiflerle keşif sayısı artırılabilirse de bu suiistimalin Adalet müfettişlerince kolayca tespit edilmesi mümkündür.

Bu nedenlerle Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde oybirliği ile keşif ve incelemelerin çokluğunun tapulama davalarının mahiyetinden doğduğu ve bu davalarda hâkime düşen görevin ağırlığı dikkate alınarak Hükümet tasarısının her işe aynı tazminat düzenlemesinin yerinde olduğuna karar verilmiştir.

3. İtiraz üzerine yapılan incelemelerin tazminatı yönünden mahkemece yapılan incelemeye itiraz usulü bir haktır, gereksiz sınırlandırılmaz. Ancak, bu hakkın kötüye kullanılmasını önlemekte yarar vardır.

Tapulama davalarında inceleme masrafları peşin olarak Hazinece karşılanır, davanın sonucuna göre hak-sız çıkma ölçüsünde taraflara yüklenir. Bu esasa sadık kalırsa davayı sürüncemede bırakmakta çıkarı olanı taraf yerli yersiz kişilere itiraz edecektir. İtiraz üzerine yapılacak keşif masrafları kendisine ödetilirse itiraz hakkının kötüye kullanılması kısmen önlenmiş, Hazinesinin yükü hafifletilmiş olacaktır.

Malî gücü olmayan tarafın haklı itirazları için adli yardım yolu açık olduğu gibi mahkemece resen yeniden keşfe karar verilmesi halinde masraf Hazinece karşılanacaktır.

Bu nedenle Komisyonumuz oybirliği ile Hükümet tasarısının düzenlenmesini ve Bütçe - Plan Komisyo-nundaki karşı oy gerekçesini benimsemiş, çoğunluk görüşüne itibar etmemiştir.

Tasarının yürürlük ve yürütmeye ilişkin düzenlemeleri aynen benimsenmiştir.

Saygı ile arz olunur.

Rıfat BAYAZIT
Başkan

M. Fevzi UYGUNER
Başkanvekili

Enis MURATOĞLU
Sözcü

Serda KURTOĞLU
Kâtip

Alâeddin AKSOY
Üye
(Bulunamadı)

İbrahim BARANGİL
Üye

Necip BİLGE
Üye
(Bulunamadı)

Bekir Sami DAÇE
Üye

Halil ERTEM
Üye

Necdet GEEOLOĞLU
Üye

Halil GELENDOST
Üye
(İzinli)

A. Pulat GÖZÜBÜYÜK
Üye

S. Feridun GÜRAY
Üye
(Bulunamadı)

İsa VARDAL
Üye

Şerafettin YARKIN
Üye

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

28.6.1966 Tarihli ve 766 Sayılı Tapulama Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

(MADDE 1. — 28.6.1966 tarihli ve 766 sayılı Tapulama Kanununun 75 nci maddesinin 5 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Tapulama Hâkimi ve diğer mahkeme görevlilerine, keşif ve tatbikatlarda 492 sayılı Harçlar Kanununun 34 ncü maddesine göre her iş için ayrı yol tazminatı verilir. Birliklerde bu Kanun gereğince yapılacak duruşmalarda ise, her gün için dosya adedine bakılmaksızın yukarıda belirtilen miktarda yol tazminatı ödenir. Tapulama Hâkimi ve bu mahkemenin diğer görevlileri hakkında Harcırah Kanununun 50 nci maddesi hükmü uygulanmaz. İtiraz üzerine yeniden keşfe karar verildiğinde, lüzumlu masraf keşfi talep eden tarafından yatırılır.»

(MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

28.6.1966 Tarihli ve 766 Sayılı Tapulama Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

(MADDE 1. — Tasarının birinci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(MADDE 2. — Tasarının ikinci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(MADDE 3. — Tasarının üçüncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

31.3.1892

Başbakan

B. Uluşu

Devlet Bakanı

Başbakan Yardımcısı

Z. Baykara

Devlet Bakanı

Prof. Dr. M. N. Özdaş

Dışişleri Bakanı

İ. Türkmen

Ticaret Bakanı V.

K. Erdem

Tarım ve Orman Bakanı

Prof. Dr. S. Özbek

Kültür ve Turizm Bakanı

İ. Evliyaoğlu

Devlet Bakanı

Başbakan Yardımcısı

T. Özal

Adalet Bakanı

C. Mentuş

Maliye Bakanı

K. Erdem

Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı

Prof. Dr. K. Kılıçturgay

Çalışma Bakanı

Prof. Dr. T. Esener

İmar ve İskân Bakanı

Dr. Ş. Tüten

Devlet Bakanı

Prof. Dr. İ. Öztürk

Millî Savunma Bakanı V.

Z. Baykara

Millî Eğitim Bakanı

H. Sağlam

Gümrük ve Tekel Bakanı

Prof. Dr. A. Bozer

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

M. Turgut

Köy İşleri ve Koop. Bak.

M. R. Güney

Devlet Bakanı

M. Özgüneş

İçişleri Bakanı

S. Çetiner

Bayındırlık Bakanı

Dr. T. Önalp

Ulaştırma Bakanı

Prof. Dr. M. Aysan

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

F. İlkel

Gençlik ve Spor Bakanı

V. Özgül

Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Şide